

Scris de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

Profesorul dr. István Bocskay, s-a născut la Sighet în urmă cu peste 86 de ani.

Este un OM plin de vitalitate, având un extrem de dezvoltat simț al umorului, o personalitate ce păstrează cu drag numeroase regionalisme în „limbajul” maramureșean pe care-l utilizează cu mult șarm.

A avut o carieră universitară spectaculoasă, desfășurată pe parcursul a aproape 50 de ani, la Institutul de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș. Timp de peste patru decenii a condus Laboratorul de cercetare histomorfologică dento – parodontală din Cadrul Clinicii de Odontologie și Parodontologie din Târgu Mureș. A publicat peste 150 de lucrări științifice, cursuri și cărți de specialitate în limba română și limba maghiară, chiar și un Dicționar stomatologic maghiar – român – englez; a participat la numeroase congrese și manifestări științifice de la Cluj, București, Budapesta, Atena până la Madrid și Paris, prezentând lucrări foarte bine apreciate de lumea medicală.

Anul trecut am “intermediat” lansarea ultimei cărți a prof. dr. Istvan Bocskay acasă, la Sighet. Cartea conține povestea de viață a profesorului, evoluția umană și profesională pe “traseul” împlinirii, de la Sighet la celebra Universitate Semmelweis din Budapesta, unde a primit titlul de Doctor Honoris Causa.

M-am gândit că ar fi mult mai interesant pentru cititorii sigheteni să realizez un interviu cu Prof. Dr. István Bocskay, pentru a-l cunoaște un pic mai bine și a-l determina să ne împărtășească din imens de bogata experiență de viață a domniei sale.

Scris de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

Ion Mariș (IM): Domnule Profesor, cum a fost viața dumneavoastră, la Sighet, înainte de cel de-al doilea război mondial?

Prof. Dr. István Bocskay: M-am născut la Sighet, iar la vârsta de 6 ani ne-am mutat cu părinții mei într-un cartier muncitoresc care era situat pe malul Tisei: Cămara. La Cămara Sighet era o moară de sare unde aveau muncitorii cartierul lor, acolo lucra bunicul meu și ne-a primit în locuința lui.

Școala elementară am făcut-o la Școala generală nr. 5, care a fost vis-a-vis de bisericuța din Cămara Sighet. Acolo am făcut 4 clase elementare în limba română. Amintirile mele de pe malul Tisei sunt foarte bogate. Auzeam noaptea cum veneau plutele pe râul Tisa, se întâmpla că se mai și împotmoleau și plutașii trebuiau să le desfacă, și cântau și strigau și așa mă trezeam din somn.

IM: Când v-ați simțit “mai” maramureșean pe parcursul vieții dumneavoastră?

Phd IB: Mergeam cu maică mea la piață la cumpărături și cumpăram picioci. Așa spuneau țăranii din Maramureș. Am fost și sunt foarte mândru că înțeleg vorbele maramureșenilor.

IM: Ați absolvit Liceul Piarist din Sighet (actualmente Colegiul Național Dragoș Vodă) în 1948, imediat după terminarea războiului. Ce v-a determinat să urmați stomatologia?

Phd IB: După bacalaureat în 1948 m-am prezentat la Târgu-Mureș la admitere în Institutul de Medicină și Farmacie. În anul acela a apărut noua lege a învățământului. Astfel la Târgu-Mureș a fost înființată Facultatea de Medicină Generală, Facultatea de Stomatologie și Facultatea de Farmacie. Nu știu pe ce criterii s-a ales dar în loc de medicină generală am fost admis la

Scris de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

Facultatea de Stomatologie. Eu locuiam împreună cu vărul meu care era student anul IV la Facultatea de Medicină Generală. Când am aflat rezultatul, am început să împachetez, că nu voiam stomatologia. Dragul meu văr zicea: „odată ce ai fost admis la Facultatea de Stomatologie rămâi, să vedem ce va fi din această admitere”. Și așa s-a întâmplat că am devenit student la Facultatea de Stomatologie, pe care am terminat-o la Cluj, deoarece în 1950 Stomatologia a fost desființată la Târgu Mureș.

IM: De ce ați ales Târgul Mureș și nu Clujul?

Phd IB: Absolvind Facultatea de Stomatologie la Cluj i-am întrebat pe părinții mei ce să fac, să vin acasă la Sighet sau să aleg Târgu-Mureș. Maică mea îmi spunea că „ne-am bucura să vii alături de noi dar pentru tine ar fi mai avantajos să alegi Târgu-Mureșul, fiind un centru universitar”. Așa am ajuns la Târgu-Mureș.

IM: Ați păstrat constant, continuu, legătura cu Sighetul?

Phd IB: Am păstrat constant legătura cu Sighetul deoarece părinții mei mai trăiau (tata a decedat în 1973 iar mama în 2001) și am avut mult timp colegi de liceu acasă.

IM: O mare parte a remarcabilei dumneavoastră activități ați desfășurat-o în “epoca de aur”. Cum v-ați “descurcat” în acei ani?

Scriș de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

Phd IB: La Facultatea de Stomatologie am fost ales în funcția de decan. Odată „răposatul” a hotărât ca Facultatea de Stomatologie din Târgu-Mureș să fie transformată în Școală de Dentistică de 3 ani. Am înaintat un memoriu prin care am explicat că în 3 ani nu poate fi nici parțial însușită această specialitate. Consecința acestui memoriu: destituirea mea din funcția de decan, reproșându-mi-se îndrăzneala de a vorbi împotriva hotărârii partidului. Pe parcursul anilor totuși am devenit profesor la facultate și mi-a fost drag să pregătesc tineretul în specialitatea aleasă.

IM: Prestigioasa Universitate Semmelweis din Budapesta v-a acordat titlul de Doctor Honoris Causa. Care a fost rațiunea acordării acestui onorant titlu?

Phd IB: Lucrările mele științifice pe care l-am prezentat în Europa au dovedit că am fost apreciat pe plan internațional. Asta a contat. Astfel renumita universitate din Budapesta mi-a acordat acest titlu pe care îl consider ca o apreciere nu numai pentru persoana mea ci și pentru Facultatea de Stomatologie din Târgu-Mureș.

IM: Care au fost experiențele cele mai plăcute din viața dumneavoastră ?

Phd IB: Printre cele mai plăcute experiențe din viața mea a fost invitarea mea în Norvegia unde am stat aproape două săptămâni și bursa pe care am obținut-o pentru două luni în Cehoslovacia, care au contribuit firesc în pregătirea mea profesională și un ajutor valoros în pregătirea mea pentru doctorat.

IM: Ați avut – bănuiesc - și deziluzii, experiențe neplăcute. Cum le-ați depășit, ce v-a călit?

Scris de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

Phd IB: Am mai amintit acea întâmplare când am fost destituit din funcția de decan, dar în plus era și un zvon că eventual voi fi mutat din Târgu-Mureș în orașul Suceava. Erau momente foarte neplăcute dar din fericire am rămas în Târgu-Mureș.

IM: Ați fost foarte mulți ani conducător al Clinicii de Odontologie și Parodontologie din Târgu Mureș. Ce rezultate mai deosebite ați obținut din acea postură?

Phd IB: Clinica pe care am condus-o a servit din punct de vedere a specialității aproape întregul oraș Târgu-Mureș. Am avut peste 75 de colegi, medici, asistenți și personal administrativ. A fost o mare satisfacție faptul că noi și clinica noastră am fost apreciați de cei care au avut nevoie de ajutor.

IM: Care sunt beneficiile democrației ?

Phd IB: Eu doar o singură frază vreau să spun: pot cumpăra când vreau pâinea cea de toate zilele și nu mai trebuie să am cartelă pentru rația la alimentele de bază, acum am pita pentru toate zilele.

IM: De ce nu v-ați implicat în politică?

Scris de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

Phd IB: Tatăl meu, de meserie pantofar, a plătit o viață întreaga să aibă pensie la bătrânețe. Din păcate banii plătiți o viață întreagă au dispărut. Astfel eu trebuia să asigur pentru părinții mei existența de toate zilele. N-am avut un post sigur la spital, unde am lucrat la început și, prin anul 1960, a fost scos la concurs un post de asistent la Facultatea de Stomatologie, condiția era să fii membru de partid. Gândindu-mă la părinții mei m-am înscris în partid și la concurs am reușit să obțin funcția de asistent universitar. La un moment dat am fost destul de mult atacat deoarece nu m-am implicat și în... criticarea colegilor mei. De aceea nu am mai vrut partid.

IM: Ce nu vă place în România ?

Phd IB: Țara noastră are bogății în păduri, ape termale, munți. Ar fi necesar să facem promovare puternică nu numai pentru litoralul românesc.

IM: Care sunt avantajele unui universitar valoros, în lumea competiției acerbe?

Phd IB: Sunt apreciat atât în activitatea mea zilnică cât și în unele situații oficiale.

IM: Spre ce se îndreaptă învățământul universitar românesc? Este pe o traiectorie corectă?

Phd IB: Consider că învățământul universitar românesc este valoros și este pe o traiectorie ascendentă, având resurse umane de bună calitate.

IM: Ce sfaturi le-ați da tinerilor pentru a performa, într-un secol ce “favorizează” tehnologia?

Phd IB: Tineretul ar trebui să înțeleagă că valorile spirituale sunt foarte importante. Ar fi necesar să citească mai multă literatură pe lângă folosirea tehnologiei moderne.

IM: Dacă ați avea, în acest moment, să zicem 30 de ani, ați părăsi România, așa cum au făcut-o de altfel peste 15000 de specialiști de aici?

Phd IB: Mai demult, am avut prilejul să fiu prezent la o conferință de specialitate unde m-am întâlnit cu un fost student de-al meu, medic stomatolog în Germania, care mi-a oferit un loc de muncă în cabinetul lui. Consider că plecarea din patrie înseamnă o pierdere spirituală importantă și nu întotdeauna bogăția înseamnă... bani.

IM: Pensionarea duce la... inactivitate?

Phd IB: Pentru mine pensionarea nu înseamnă inactivitate, având în vedere că mai tinerii colegi, cadre didactice, îmi cer sfaturi și folosesc ajutorul meu.

Scris de Ion Mariș

Joi, 12 Noiembrie 2015 21:21 - Ultima actualizare Miercuri, 28 Noiembrie 2018 20:12

IM: Ce gânduri/ planuri aveți acum, la frumoasa dumneavoastră vârstă?

Phd IB: Mă bucur că pot să fiu alături de copii mei, de nepoți și peste scurt timp voi avea parte de o bucurie deosebită: voi fi străbunic.

IM: Vă mulțumesc foarte mult pentru răspunsurile pe care ni le-ați oferit, mie și cititorilor sighet-online.ro și vă rog să transmiteți un mesaj "țintit" spre... sigheteni!

Phd IB: Dragi frați din Sighet, aștept cu nerăbdare să vă revăd și să ne bucurăm împreună de frumusețea împlinirilor din viețile noastre.

AUOR: Ion Mariș